

## **Závěrečná zpráva Akreditační komise o hodnocení doktorských studijních programů na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné Slezské univerzity v Opavě září 2012**

O hodnocení doktorských studijních programů rozhodla Akreditační komise (dále jen AK) v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) na svém zasedání 13. – 15. září 2010. Pro hodnocení doktorských studijních programů (DSP) na Slezské univerzitě, Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné (dále jen SU OPF v Karviné). AK jmenovala na svém zasedání 30. ledna – 1. února 2012 v Benešově účelovou pracovní skupinu (dále jen ÚPS) ve složení: prof. Ing. Ladislav Blažek, CSc. (předseda), doc. Mgr. Ing. Karel Chadt, CSc., prof. RNDr. PhDr. Jan Štěpán, CSc., prof. Ing. Jan Uhlíř, CSc. a doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D.

Návštěvu fakulty uskutečnila ÚPS dne 29. 6. 2012 ve složení prof. Ing. Ladislav Blažek, CSc., prof. RNDr. PhDr. Jan Štěpán, CSc. a doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D. Jednání se dále zúčastnili PhDr. Jiří Smrčka, Ph.D., tajemník Akreditační komise a Mgr. Dagmar Kaplanová ze sekretariátu Akreditační komise. Fakulta byla zastoupena jejím děkanem, PhDr. Bohumilem Fialou, Ph.D.

Předložená hodnotící zpráva vychází ze sebehodnotící zprávy, kterou zpracovala SU OPF v Karviné. Sebehodnotící zpráva byla zpracována svědomitě. V některých bodech však obsahovala podstatně více informací, než požaduje metodika AK, což na jedné straně umožnilo hlubší vhled do dané situace, na straně druhé ale přemíra informací bez hodnotícího kritéria znesnadňovala orientaci. Toto se týká zejména specifikace výzkumné činnosti, kde metodika AK požaduje uvedení pěti nejvýznamnějších projektů (projekty FRVŠ a rozvojové programy se neuvádějí), zatímco v sebehodnotící zprávě jsou uvedeny desítky projektů a úkolů různého charakteru, které jsou, resp. byly na fakultě v uplynulých pěti letech realizovány. Na formuláři G se má dle metodiky AK uvádět 5 nejvýznamnějších publikací daného akademického pracovníka za hodnocené období, v sebehodnotící zprávě jsou většinou uvedeny patrně všechny odborné práce, které daný pracovník v hodnoceném období publikoval. V řadě případů není z bibliografických záznamů patrný rozsah publikací, resp. autorský podíl.

K hodnocení byly dále využity další podkladové materiály zpracované fakultou, veřejně dostupné informace a rovněž poznatky, které vyplynuly z návštěvy SU OPF v Karviné.

### **Úvod**

Na SU OPF v Karviné je v rámci doktorského studijního programu **Ekonomika a management** realizován doktorský studijní obor **Podniková ekonomika a management**.

Studijní obor je akreditován v českém i anglickém jazyce, a to do 28.2.2013.

Doktorské studium upravuje „Studijní a zkušební řád doktorských studijních programů SU OPF v Karviné platný od 1. 9. 2008“ a další vnitřní normy.

Soustava vnitřních předpisů je zpracována kvalitně. Uvedené zásady DSP lze považovat za standardní. Dokumentace k DSO je vedena standardním způsobem a nevykazuje žádné zjevné závady.

## **Výzkumná činnost**

Ve sledovaném období fakulta realizovala, resp. realizuje celkem 10 projektů Grantové agentury ČR. Z názvů těchto projektů lze usuzovat, že pouze čtyři z nich se vztahují k oboru Podniková ekonomika a management. Jedná se o problematiku marketingu, corporate governance, klastrů malých a středních podniků a rozvoje nestandardních optimalizačních metod a jejich aplikace v ekonomii a managementu. Tři již byly ukončeny.

Byly podané žádosti o projekty Grantové agentury ČR s datem zahájení řešení v roce 2013. Jde o pět projektů, z nichž dva, resp. tři se váží k oboru doktorského studia a rovněž čtyři postdoktorické projekty, z nichž k předmětnému oboru se vztahují tři.

V sebehodnotící zprávě je dále uvedeno 9 projektů řešených studenty doktorského studia v rámci Studentské grantové soutěže SU a 35 projektů řešených v rámci Interního grantového systému SU. Jde jednak o výzkumné aktivity, dále pak o pořádání odborných akcí. Rozsáhlý seznam (44 položek) tvoří projekty Fondu rozvoje MŠMT. Nejde však o výzkum v předmětném oboru, ale o rozvoj výuky různých předmětů. Obdobný charakter zaměření mají projekty Operačních programů Fondů EU, kterých bylo, resp. je ve sledovaném období realizováno celkem 14.

## **Akademičtí pracovníci**

Na realizaci DSP se podílí celkem 49 akademických pracovníků, a to jako členové oborové rady, přednášející a školitelé. Z toho 10 je starších než 65 let. Z celkového počtu je 21 akademických pracovníků zaměstnáno na SU OPF v Karviné, většina z nich na plný úvazek a na dobu neurčitou. Mezi akademickými pracovníky figurují 2 nehabilitovaní.

Garantkou oboru je prof. Ing. Christiana Kliková, CSc. Je uznávanou osobností s mnohaletou zkušeností z vysokoškolské vědecké a pedagogické praxe. Její publikační činnost lze považovat za standardní. S ohledem na perspektivu rozvoje oboru se však uvažuje o novém garantovi, kterým by měl být doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D. Jeho publikační činnost je kvalitní, ve sledovaném období vykazuje mimo jiné 5 článků v časopisech s IF. Dlužno ale poznamenat, že jak stávající garantka, tak uvažovaný budoucí garant se odborně profilují mimo obor podniková ekonomika a management. Prof. Kliková v oblasti hospodářské politiky, doc. Stavárek v oblasti bankovníctví.

Soudě podle zaměření publikací uvedených ve formuláři G, je většina členů oborové rady rovněž orientována mimo obor doktorského studia, tedy mimo podnikovou ekonomiku a management.

V rámci DSP působí 43 školitelů. Pouze 19 z nich má plný pracovní poměr na SU OPF v Karviné. Ostatní jsou z jiných vysokých škol v České republice a na Slovensku, někteří působí v praxi. Je uplatňováno pravidlo, že jeden školitel by neměl vést více než 5 doktorandů.

Publikační činnost akademických pracovníků je orientována spíše na knižní publikace, články ve sbornících z konferencí a články v neimpaktovaných časopisech. Z celkového počtu cca 800 publikací, uváděných za sledované pětileté období, se jedná pouze o 34 článků uveřejněných v mezinárodních časopisech s impakt faktorem. Za nedostatek lze považovat i nepříznivou věkovou strukturu školitelů a poměrně značný počet externích školitelů.

## Studenti a absolventi, mobilita studentů, disertační práce.

Celkový počet studentů (za posledních pět let)	Počet absolventů	Počet stávajících studentů	
		prezenční forma	kombinovaná forma
210	17	28	100

Z uvedené tabulky je patrný značný nepoměr mezi počtem studentů a počtem těch, kteří studium úspěšně absolvovali. Za situace, kdy velká většina doktorandů studium nedokončuje, je třeba hlouběji analyzovat příčiny tohoto negativního jevu.

Mobilitu studentů je možno považovat za víceméně uspokojivou. Její další zvyšování by však bylo žádoucí. V hodnoceném období absolvovalo jedno- až šestiměsíční studijní pobyt na zahraniční vysoké škole nebo výzkumné instituci celkem 38 studentů.

Poměrně pozitivně lze hodnotit publikační činnost studentů doktorského programu, pro kterou se fakulta snaží vytvářet příznivé podmínky. Jedná se převážně o články ve sbornících z konferencí a články v recenzovaných neimpaktovaných časopisech. V přehledu za rok 2010 je uveden jeden článek v časopise s IF.

V období posledních pěti let bylo obhájeno celkem 17 disertačních prací. Jejich zaměření v podstatě odpovídá oboru Podniková ekonomika a management. Úroveň těchto prací se v průměru neodlišuje od praxe na jiných fakultách ekonomicko-manažerského zaměření. Totéž lze říci o úrovni posudků. Struktura disertačních prací víceméně respektuje zásady, jež jsou obvyklé pro práce vědeckého charakteru. V nejednom případě však chybí kvalitnější propracování metodické stránky práce. Přínos většiny disertačních prací je spíše v oblasti praktické než teoretické. Tato orientace se mj. odráží v literatuře, ze které jsou čerpány teoretické poznatky. Většinou jde o knižní publikace vydané v České republice, aktuální vědecké články ze špičkových mezinárodních časopisů zpravidla chybí.

V současné době je řešeno 90 disertačních prací v různém stupni rozpracovanosti. Z názvů prací lze usuzovat, že náleží do předmětného oboru.

### Doporučení pro vedení vysoké školy a fakulty:

- Posílit oborovou radu o odborníky z oboru Podniková ekonomika a management.
- Zvýšit podíl interních školitelů na úkor školitelů externích.
- Podrobněji analyzovat příčiny předčasného ukončení studia. Zaměřit se spíše na kvalitu, než na kvantitu studentů.
- Věnovat zvýšenou pozornost metodické stránce disertačních prací.
- Vyhledávat možnosti mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu, dále rozšiřovat studijní pobyty v zahraničí.
- Pokračovat ve vytváření předpokladů pro zvyšování kvality publikační činnosti akademických pracovníků i studentů, zejména cestou publikací v mezinárodních časopisech s impakt faktorem.

### Závěry k akreditaci studijních programů:

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace doktorského studijního programu *Ekonomika a management* se studijním oborem *Podniková ekonomika a management* se standardní dobou studia 3 roky do 30. 9. 2016.

### Kontrola plnění závěrů a doporučení AK:

- 1) AK žádá do 31. 12. 2012 sdělení jména nového garanta DSO, který je odborně orientován

na podnikovou ekonomiku a management.

- 2) AK žádá předložení kontrolní zprávy o personálním zabezpečení, publikační činnosti školitelů, aktuálně zpracovávaných tématech disertací, aktuálně řešených grantech a výstupech absolventů k 31. 12. 2014.